

Yhdessä vahvaksi yhteisöksi – Ei kiusaamiselle -suunnitelman toimenpiteet Kaitaan koulussa 2023-2024

1. Hyvinvoinnin mittarit

Tavoite: Koululla on menetelmä, jonka avulla seurataan oppilaiden ja opiskelijoiden arkea ja jaksamista. Tietoa käytetään kiusaamisen ehkäisemiseen sekä siihen puuttumiseen monin eri keinoin.

Kaitaan koulu:

Koulussa seurataan oppilaiden hyvinvointia sekä yhteisökohtaisesti että luokkakohtaisesti. Oppilailta, huoltajilta, luokanohjaajalta ja luokkaa opettavilta opettajilta kysytään luokkien hyvinvointiin liittyviä asioita käsiteltäväksi luokkakohtaisessa oppimisen tuen ryhmässä.

Tämän lisäksi toteutetaan:

- *kouluterveyskysely (8.-9. -luokat),*
- *hyvinvointikartta 8. luokkalaisille*
- *MOVE-mittaus (8. lk)*
- *koulun itsearviointikysely*

2. Sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat

Tavoite: Koululla on käytössä työkalupakki sosiaalisten tilanteiden ja tunteiden tunnistamista sekä uusien taitojen oppimista varten.

Kaitaan koulu:

Luokanohjaajat vetävät työparinsa kanssa hyvinvointitunnit jaksojen vaihtuessa.

Noudatamme positiivisen kasvatuksen toteuttamista (kirjattu opetussuunnitelmaan).

3. Ryhmien, luokkien ja yhteisöjen yhdessä sovitut säännöt

Tavoite: Koululla on säännöt, jotka auttavat sekä ennaltaehkäisemään kiusaamista että puuttumaan siihen jämäkästi ongelmien jo alettua.

Kaitaan koulu:

Koulun järjestyssäännöt on laadittu yhdessä oppilaiden, huoltajien ja koulun aikuisten kesken. Meidän tiimillä on ”liitutaulu-ohjeistus” kuvaamaan koulun toimintaa kiusaamistapauksissa.

4. Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen edistäminen

Tavoite: Ryhmäyttäminen on koulussa arkipäivää ja jatkuvaa läpi lukuvuoden.

Jatkuva ryhmäyttäminen vahvistaa ryhmän toimintakykyä, parantaa ilmapiiriä ja lisää turvallisuudentunnetta.

Kaitaan koulu:

Koululla on pysyvät käytännöt lukuvuoden alussa tapahtuvaan luokkien ryhmäyttämiseen.

Opettajat ryhmäyttävät opetusryhmiä viikoittain oppituntien rakenteissa (esim. opettajan suunnittelemat vaihtuvat ryhmät kuulumisten kyselyineen, leikkeineen, tutustumisharjoituksineen).

(5.Opiskeluhuollon edustajat tapaavat pienryhmissä aloittavat 7. luokan oppilaat sekä toisen asteen koulutuksen uudet opiskelijat)

6. Sähköiset palautekanavat

Tavoite: Perusopetuksessa kaikilla oppilailla ja huoltajilla on tiedossaan ja käytettävissään helppo tapa ilmoittaa huomioista kiusaamiseen liittyen.

Kaitaan koulu:

Koulussa on käytössä sähköinen lomake, jolla kuka tahansa oppilas, huoltaja tai henkilökunnan jäsen voi ilmoittaa kiusaamisesta tai muusta epäasiallisesta toiminnasta - halutessaan nimettömänä. Saavutettavuuden helpottamiseksi koulun käytävillä on QR-koodeja, joista lomakkeeseen pääsee. Lomakkeen ilmoituksia pääsevät lukemaan Meijän tiimin jäsenet. Huoltajat voivat ottaa yhteyttä luokanohjaajaan tai Meijän tiimin jäseniin myös Wilman kautta.

7. Kiusaamisen vastaisten toimien vastuuhenkilöt

Tavoite: Koulussa tunnistetaan eri toimijoiden roolit kiusaamisen ehkäisyssä.

Toiminta kuuluu kaikille koulu- tai oppilaitosyhteisössä työskenteleville.

Kaitaan koulu:

Kiusaamista ehkäisevä toiminta ja kiusaamiseen puuttuminen on kaikkien koulun aikuisten vastuulla. Kouluyhteisön hyvinvointia edistävä ja kiusaamistapauksiin tarvittaessa puuttuva ryhmä on nimeltään Meijän tiimi. Meijän tiimin laatima toimintamalli on koko henkilökunnan tiedossa ja se käydään vuosittain läpi yhteisessä tilaisuudessa. Lisäksi toimintamalli löytyy kirjallisena Kaitaan koulun Drivestä. Haastavammissa tilanteissa, joissa koulun toimintamallin keinot eivät riitä, Meijän tiimiä ja opettajia on ohjeistettu ottamaan yhteyttä Aseman Lapset ry:n K-0-tiimiin. K-0-koordinaattoreiden tiedot ovat saatavilla henkilökunnan kahvihuoneessa.

8. Restoratiivisten lähestymistapojen käyttö

Tavoite: Koulussa on ymmärrystä ja osaamista restoratiiviseen lähestymistapaan.

Restoratiivinen lähestymistapa korostaa kohtaamiseen, keskusteluun ja yhteistyöhön perustuvaa myönteistä prosessia, jossa pyritään osapuolten välisen ymmärryksen lisääntymiseen. Se vahvistaa valmiutta haastavien tilanteiden sovitteluun rakentavasti, osallisuutta vahvistaen. Lähestymistavan perusarvoja ovat kunnioitus, kuuntelu, kohtaaminen sekä yksilöiden oman asiantuntijuuden ja kyvykkyyden vahvistaminen.

Kaitaan koulu:

Meijän tiimi toteuttaa restoratiivista lähestymistapaa toiminnassaan. Lisäksi koulun henkilökunnan jäseniä on käynyt restoratiivisen lähestymistavan koulutuksen. Tavoitteena

on, että vähintään Meijän tiimin jäsenet kävisivät restoratiivisen lähestymistavan koulutuksen.

9. Nimikkoaikainen paljon kiusatuksi tulleelle

Tavoite: Kiusaamisen kohteeksi joutuneella oppilaalla on nimettynä turvallinen aikuinen, joka auttaa ja tukee eteenpäin. Oppilaalla on itse mahdollisuus ehdottaa/valita hänelle turvallinen aikuinen.

Kaitaan koulu:

Meijän tiimi tukee kiusaamisen kohteeksi joutunutta oppilasta ja rohkaisee häntä olemaan tarvittaessa yhteydessä kehen tahansa tiimin jäseneseen. Tiimi seuraa jokaista tilannetta ja aktiivisesti on yhteydessä oppilaaseen.

10. Tukevan oppilastoiminnan kehittäminen ja vahvistaminen

Tavoite: Koulu yhteisössä kaikki otetaan mukaan kiusaamisen ehkäisyyn. Näin vahvistetaan kiusaamista vähentävää ilmapiiriä.

Kaitaan koulu:

Kaitaalla painotetaan sitä, että koulu yhteisössä yhteisön hyvinvointi on kaikkien sen jäsenten asia. Tukioppilaat ovat mukava kiusaamisen ehkäisytyössä mm. käymällä puhumassa luokittain oppilaille hyvinvoinnin merkityksestä ja kaveritaidoista. OPK:n hallituksen kanssa pohditaan oppilaskunnan mahdollisesti aktiivisempaa roolia kiusaamisen ehkäisemisessä.

11. Vertaistukitoiminta

Tavoite: Kiusatuksi tulleella oppilaalla tai opiskelijalla on mahdollisuus jakaa kokemuksiaan ja saada vertaistukea muilta.

Kaitaan koulu:

Kaitaan koulussa oppilaat ovat jo aktiivisesti mukana kiusaamisen vastaisessa työssä, joten vertaistukiryhmiä ei katsota tarpeellisiksi.

12. Niveltäminen ja siirtymätilanteet

Tavoite: Oppilas saa erityisesti nivelvaiheissa ja siirtymätilanteissa tukea ja ohjausta.

Kaitaan koulu:

Keväällä järjestetään tuleville 7. -luokkalaisille ja heidän huoltajilleen tutustumispäivä. Syksyllä huoltajat kutsutaan koko koulun lauantaikoulupäivään, jossa on sekä yhteistä ohjelmaa huoltajille ja oppilaille että koko koulun vanhempainilta. Lauantaikoulupäivän aikana osallistetaan huoltajat, oppilaat ja henkilökunnan jäsenet pohtimaan yhteisiä käytäntöjä koulussa ja/tai keskustelemaan muista ajankohtaisista aiheista.

Elo-syyskuun aikana käydään henkilökohtaiset keskustelut koulussa aloittaneiden oppilaiden ja huoltajien kanssa. Samalla oppilaille laaditaan henkilökohtaiset oppimissuunnitelmat. Nivellyspalaverit pidetään alakoulujen kanssa keväällä. Koulussa on käytössä toimintamalli uuden oppilaan vastaanottamisesta ("uusi oppilas koulussa" -asiakirja löytyy yhteisestä Drive:stä).

13. Huoltajien osallistaminen

Tavoite: Huoltajilla on tiedossaan, miten oman lapsen koulussa kiusaamista ehkäistään ja miten siihen puututaan.

Kaitaan koulu:

Koulun mallista kerrotaan huoltajille ensimmäisen kerran tulevien 7. -luokkalaisten tutustumispäivänä. Asiasta kerrotaan myös vuosittain vanhempainilloissa ja huoltajille lähetettävissä tiedotteissa lukuvuoden alussa. Wilman tiedotteista löytyy ohje ja linkki lomakkeeseen kiusaamistilanteista ilmoittamiseen. Mahdollisten kiusaamistilanteiden käsittelyn jälkeen tiimin jäsenet ovat aina yhteydessä myös huoltajiin.

14. Puuttumisen portaat

Tavoite: koulussa on selkeä toimintatapa kiusaamiseen puuttumiseen. Sovittu toimintamalli on oppilaiden, huoltajien sekä kaikkien koulun aikuisten tiedossa.

Kaitaan koulu:

Meidän tiimin laatima kiusaamiseen puuttumisen prosessi on erillisenä liitteenä.